

C S U R G Ó É S V I D É K E

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

<p>ELŐFIZETESI ÁR: Egész évr: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt 4 kor.) Negyedévre: 1 frt (2 kor.) Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)</p>	<p>Szerkeszti: Dr. Nagy Sándor ügyvéd. Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér, Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvnyomdája, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők Hirdetések jutányosan számíttatnak.</p>
--	---	--

Május elsején.

A legrutabb fallacia, melyet bárbar és modern életküzdelmeiben az emberiség megért, hogy az emberiség békés előmenetelét, életboldogságát felforgatni akaró társadalmi forradalom éppen a mai napot, május elsejét választotta zászlóbontóul. A természet nagy ünnepet, legpoétikusabb napját azoknak, kiknek hangulatát fölkelte az életerő nagy csodás és érthetetlen metamorfozisa!

Szörnyű ellentét a nem tudjuk beleélni magunkat a szociálisták dőre almodozásaiba. A hangulatnak legyilkoltatását látjuk, érezzük. Hiszen ugy is olyan szürke az élet s im a forradalmi törekvésekkel minden társadalmi egyenlőtlenséget megvívallani törekvő fantikusabb s részben fantaszták, még ezt az egy napot is elrabolni szeretnék a hangulatok emberétől. Nincs-e háromszáz és hatvanöt nap az évben, minek tőled szép május a béke csöndjét elrabolni? Mikor fa, virág, csallit, balzsamos levegő és mosolygó ég minden és minden öröme hangol, minek bontod vörös zászlóidat te fenyegető eszme, te sok köny, szerencsétlenség nyitója, okozója. Miért kell a ragyogó, poétikus május elsejének

vörös májusnak lenni. Miért foglalnak le téged proletárok, a midőn eddig a jó sziveket töltötted be édes gyönyörűséggel

Be kell látnunk és elszomorodva kell bevallanunk, hogy az emberiség még mindig csak tapogatózik és hogy nincsen irányító, mely az óhajtott célhoz vezető utat biztosan megmutatná. Mert emberi szivek s ezekből fakadó vágyak s remények ingadozó követ mindefelé a csalódás-ége fedi be, mely többnyire oly gonoszul játsza meg embereit, hogy éppen midőn kívánataikat teljesíti, akkor elégíti ki őket legkevésbé, csak akkor értetvén velők, mennyire különbözik az eredmény a valóságban attól, mi után képzeletünkben esengtünk. Csak egyetlen alap van, mely csaláhatatlanul igaz s melyen kívül semmi állandót felállítani nem lehet s ez az erény.

S az is igaz, hogy az erény sohasem viszi el háverejét, széppé kedvessé teszi minden kört.

Az a nagy társadalmi dekompozíció, melynek csak nyitányát, első részét éli a századvégi emberiség, — eltudott ehhez jutni és eljut még meszebbre is, mert letért az erény utjáról.

A mi dió mag nélkül, a fa gyümölcs nélkül, a könyv tartalom nélkül, az az ember erény nélkül.

És ilyen magnélküli dió, ilyen tartalom nélküli könyv ma az ember

Megdöbentő a darvinizmus a gyermekkorban, az alsó népnél. A gyakorlati tudományok népszerűsítése az athesimushoz; vezetett, nem ahhoz a sententiához, melyet Kepler feltételezett a következőben: „Közel a nap, midőn a tiszta igazságot a természet könyvében ép úgy, mint a szentírásban, felismerhetjük és mind két kinyilatkoztatásban örvendhetünk.“

Nem az lett, legalább korunkban nem az. A tudomány eltérített az Égtől s mérhetetlen az a rombolás, melyet az úgy nevezett felvilágosodás mivelte az alsóbb néprétegben.

Vajmi siralmasan tévednek, kik polgári erényeket várnak az embertől vallásosság nélkül, mert a ki elég lelketlen arra, hogy Isten törvényeit megvesse, nem fogja az soha de soha tiszteletben tartani a hazai törvényeket sem. Az egyház hű fiait egyszermind a hazának is kötelezőgérzettől áthatott hű polgárai. Mindennek a vallás az alapja. Nélküle semmi sem

T á r s a.

A hős álma.

Alszik a táj, már csend honol rajta,
Készül az ezred holnapra harczra
Lomha setétség száll le a tájra,
Hosi seregek fedve a sátra.
Csillaga feljött végtelen égnek.
Láthataron östüzek égnek
És az egyik hős felsír az éjbe,
Mintha lidérefény tűnne elebe,
És a csalódás büteni kínja
Hozza elebe kedvese képét,
Fáj szive tája, vissza ha sirja,
Átkokkal sujtva önmaga éltét.
„Balga, ki hittem csalfa szavadnak,
Dőre valek én, sorsa magamnak,
Vesszen el életem, senki se bánja,
Am a tied ne, csalfa leányka!“
És a míg ebren álmodik árván,
Táru a mult, mint égi szivárvány.
Lankad a pilla s álmai képe
Ködfátyolkepen eltűn' az égbe.
Am de új álom száll le reája,
Tündéri szépség fenyveli bája.
És az alak jó, — intve feléje,
Mintha a zászlón volna a képe!
„Buzlakodás közt ifju elted
— Czeleja talán nincs, — hogy emigy éljed?
Balga, ki hittél asszonyi szónak,

Lásd, im előtted mennyi szózat!
Nincs az elveszve, hogyha szeretve
Életét, vérét addja feledve...
Gyáva, ki fel most, — lankad a dőre,
Bátran a harcza, csak előre!“
Oszlik az álom

Oh! be mi szép volt!
Trombita harsan, pirkad az égbolt
Ámde hó vágytól ver szive tája:
Folyna tovább még éjjeli álma!

Pirkad a hajnal, trombita harsan,
Hős szél a zászlót lengeti lassan.
Harczra kiszállott hős sereg áll itt,
Látják a várt, mit hó szívük áhit,
Durva pogány had áll ott elebe,
Bátor erőket vészre kitéve.
És a mocsárnak zsongása, zaja
Zagyva kebelnek halk neszet adja
Csókdossa egymást rajt' a hab éle
Nádas a partja, fodros a széle.
Hósi vezére harczdeli sornak
Inti csapatját — állva a szónak; —
„Már a vad horda felszök' a várba
És ime lábunk roskad a sárba!
Lészen-e bátor, tette kiszállván.
Az, ki a zászlót élete árán
Rejtve takarja, mentve pogánytul,
Ki gyűlölettel néz le a várbul?“
Csend felel im most néma seregben,
Kinos a lég is, — varju-had reppen, —

Élete árán védni a várat
Hósi erény, de vidd ki — — más azt!
Pillanattal eltelt, ámde serényen
Vágtat egy most és szól: no vezérem,
Bárha a sárba lankad a testem,
Adja a zászlót, adja ki nekem!
És a zászló most hósi kezekben,
Rejtve takarja, széle se lebben.
Egy kis erő még! össze ha szedve
Bősz pogányhadtól zászlaja mentve.
Ah! de mi történt! Senki se hinné,
Mintha a zászlót fölfele vinné!
Ott van a zászló, széle kitarva.
Egő szívével ront a várba!
Lelkesedésnek nem lehet gátja,
Harci zászlóját tűzze ki látja.
Ott van a zászlón Mária képe,
Glória-fényvel nézz le a terre.
Nap diadallal tűzz le ragyogva
Buzsike, sugárzó honfi-arcokra.
Lankadt ereken vér tüze égett.
Halni már kész mind hős hona végett.
Lelkesedéssel zugják feléje:
Éljen a hős, ki nemzete éke!
Ámde a hős elérve a vágyát:
Vére patokján folytatja álmát.

HALÁSZ MARGIT.

biztos, semmi sem állandó, nélküle sem nyugalom, sem bizalom, sem kegyelet nem létezik. Csak a vallás vezet az örök üdvre és ez által a földi biztos jólétre is.

Gondoljátok meg ezt a mai napon, kiknek kezében az emberiség boldogulása van letéve.

És gondoljátok még meg szép május reggelén, midőn csodás pompájában mosolyog rátok az élet, hogy nagyon, de nagyon szegény a kebel, a mely nem tud örülni az első pacsirta dalának s az első virágnak!

H i r o k.

— **Antal Gábor** a dunántúli reformátusok népszerű püspöke, a hét folyamán érkezik járásunk területére, hogy néhány község egyházi életét megvizsgálja. Az eddigi megállapodások szerint Balhás községből május 6-án délelőtt megy Udvarhelyre. Udvarhely közönsége nagy ovációval fogadja a püspököt. Lovasbenderium megy elibe Buhásig. A község határára a képviselőtestület élén Földes Lajos körjegyző fogadja. Az Udvarhely ref. egyház nevében pedig Szikszay Ödön a templom előtt üdvözl. Antal Gábor 7-én érkezik Alsók-Sarkad községbe. A község lakosai szintén benderiumot szerveztek a mely a püspököt Udvarhelytől Alsókig fogja kísérni. Alsókban diadalkapu alatt vonul a püspök és kísérete a református templom elé, a hol német Zsigmond lelkes fogadja. A fogadtatásnál részt vesznek a Csurgó, Szentá és N.-Marton ref. hitközségek. Alsókól 8-án N.-Kanisára utazik a püspök. Járásunk területén a püspök kíséretéhez csatlakozik a járás főszolgabírája is. Csurgóra ezuttal Antal Gábor nem fog jönni, hanem az ősszel tartandó gymnásiumi ünnepségekben részt vesz s az itt tartandó kerületi ülésen Tisza Kálmán társelnökkel együttesen fog elnökölni.

— **Felmentés** Dr. Derék Pál telekkönyvi osztályunk albiróját mai nappal iteni működése alól felmentették s már 3-án végleg megvált bíróságunktól, melynek szorgalmas és kiváló tagja volt. A közszeretben álló bíró tisztelére 2-án este jó barátai búcsuestélyt rendeznek. Sok szerencsét kívánunk a derek távozó bírónak.

Május

Irta Tóth Dezső.

Hajlj rám fűrtös organavirág!

Bársonyos szívogatásod érintse arczom, illatos leheleted ejtse mámorba a szívem, hogy ne tudjak gyászról, elmúlásról, csak pezsgős életről édes szerelemről . . .

Hajlj rám fűrtös organavirág.

Az ég ivén hófehér cipellőkben sétálgatnak a felhők, a kedves báránnyelűk. Óriási cipellőkben járnak, de szépek tiszták azok. Aranyborítót dob rájuk a napsugár s szinte reszketnek a levegőben, mely alig-alig mozdul.

Csönd, mérhetlen csönd van mindenütt. S ezt a csöndet csak néha-néha veri föl valami álomra szólító zsongás: pattannak az almafa bimbói.

A földgöngyök közül előmásznak az az isten tehénkéi, a selyempuha fűben megpró bogarak hempergőznek. A kurázsibabbak belekapaszkodnak a bőlíngató fűszálba s azon igyekeznek, hogy a legeslegtetejére jutva, lenézhessék a lentmaradottakat. Azok pedig okos szemekkel figyelik a nehéz vállalatot.

A fűszál ing leng a gyönge tehetől. Egyszer csak megroppan a dereka s a bogár lepottyan a magasból oda, honnét szármozott.

— **Spitkó Lajos tank. főigazgató** apr. 22, 23. nappal látogatta meg gymnásiumunkat, hogy a szokásos evenkenti felülvizsgálásokat megejtse. A gymn. új épületét általában megfelelőnek találta mind pedagógiai, mind hygienikus szempontokból: nagyon szerencsésnek találta, az új épület nyílt, tágas belsőségen való fekvését, mely lehetővé tette a parkirozás és nagy játektér készítését, melyek folytán a gymn. első helyek egyikét foglalja el hazánk e nemű intézetei között. A gymn. épület teljes berendezését illetőleg egyes — főleg praktikus — észrevételeket tett, mint például a tantermek belviágának pontos felmérését s azoknak alaprajza, méretei táblázatának kifüggesztését a megfelelő tantermekben készírtének találni. A tanulók magaviselete, tanulmányi előmenetele kedvező s örömet fejezte ki a fölött, hogy a gymn. minden rendű és rangú ügyei öröndetes haladást mutatnak.

— **Kinevezés.** A kinevezés folytán üresedésben levő kir. ügyészi állásra Ó felsége a király Dr. Vass Lajos gödöllői járásbírói kir. albirót nevezte ki a kaposvári kir. ügyészséghez.

— **Elöléptetések.** A kaposvári kir. törvényszék bírái közül: Horkay Sándor, — Kazinczy Gábor, — Kistaludy Ákos, — Krammer József és Peicz Ákos bírák a VIII. fizetési osztály I-ső fokozatába léptek elő.

— **Sok a pályázó.** A csurgói járásbírósnál megüresedett telekkönyvi albirói állásra kiírt pályázat lejárt. Az állásra nem kevesebben mint 22-en jelentkeztek. S mégis általános a panasz, hogy a bírói pályára törekvők száma keves. Az eredmény mást mutat. Az állást a jövő hó 10-éig befogják tölteni. Egy hónapon át tehát ismét 2 fogalmazóval kevesebb munkaerő dolgozik bíróságunknál.

— **Műkedvelői előadás.** A csurgói iparos ifjúságból alakult műkedvelők erősen folytatják a próba előadásokat. Az előadás már elég jól folyik, s május 21-én tartják meg a nyilvános előadást.

— **Tűzoltó zenekar.** A csurgói tűzoltó egyesület 14 évvel réz instrumentumos zenekart alakított, mely néhány évi fentállása után feloszlott, a hangszerek azonban megmaradtak. A tűzoltó egyesület több ambíciózus tagja a zenekart minden áron újból megakarja alakítani. A parancsnokság az új szervezést el is fogadta, s a közönséget adakozásra hívta fel. A mennyiben 70—80 frt társadalmi uton összegyűlt, ugy

már legközelebb alkalmunk lesz a zenekarban gyönyörködni.

— **Munkás igazolványok.** Az új munkás törvény alapján a mezei munkával foglalkozóknak igazolványt kell szerezni, melyet a községi előjáróság a szolgabíró-ság útján szolgáltat ki. Járásunk területén a munkások igyekeznek is igazolványaikat megszerezni, s eddig több mint 1500 igazolvány adatott ki. A N.-atádi járáshoz tartozó Tarany községiek egyetlen egy igazolványt sem váltottak ki, mert félnek „a munkaadótól“ t. i. a törvény a földtulajdonost, vagy bérlet „munkaadónak“ nevezi. A taranyiak pedig ebben az elnevezés fogalmában, egy újabb adóemet vélnék.

— **Házbontás.** Egyik legrégebb épületet bontották le városunknak. A régi gymnásiumi épülettel délre eső tanári lakást, mely csak nem egy idős az ősi százados gymnásiummal, a hét folyamán elárverezték. Az egyházmegye penztára 60 fittal lett gazdagabb a Csokonai-utca egyik legvénebb épületével szegényedett. A ház sárból készült zsúppal fedett tűzfeszek volt.

— **Megye gyűlés.** Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága Kaposvárott 1898. évi május hó 2-án evnegyedek közgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatának főbb pontjai következők: Állspám evnegyedes jelentés. Honvédelmi miniszter leirata a Kaposvárott építeni szándékolt új lakótelep vonatkozásilag. A Balatonparti fürdőhelyekre vonatkozó szabályrendelet tervezete. Kaposvár-barcsi h. é. vasút ügye a balatonföldvári fürdőtelep-érdekeltségnek kikötő létesítés iránt. Állandó választmány előterjesztése a vármegyei tisztviselőknek utadofizetés kötelezettség alól mentesítése iránt. Csurgó határozata a közútak használati díjának egállapítása iránt. A csurgói rendőrválasztás elleni panasz. A csurgói övönök fizetésének felemlése. A törvényhatósági gyűlésen 2 szabályrendelet is tárgyalás alá kerül es pedig a farskoláknál es az iskolai rend védelme tárgyában készült tervezetek.

— **Gyilkos orvvadász.** Mult év szeptemberében cserkeszmi ment a somogygye kálmancsai erdőre ket vadászó, Babocsay Pál es Padisah Ignacz. Haragudtak az egyik erdőre es elhatározták hogy ha valahol találkoznak vele, megsejterezik. Lesbe állottak egy domboldalon, a merre az őr járn szokott. Kis idő múlva nem a várt erdőre, hanem az erdősz jött a dombon fölfele. Ő sem volt valami kedves emberük a vadászóknak, Babocsaynak pedig különösen volt oka haragudni rá, hát hintelen

Körövendve fogadják a többiek s kibeszélik a sorból.

Ugy kell neki! Minek is kap olyanba, a mi meghaladja az erejét.

Leültök a kertben a kis padra, melynek karfájára szívet cifrázott ki holmi szerelmes legény. Törrel átvért szívet, a boldogtalan szerelem szimbolusát.

A kis pad előtt virággy terül el. Gondos leány kez válogatt össze ezeket a földi gyönyörűségeket, mik itt virítanak a porhanyós fekete földben.

A virággyat cifraság szegi be. A közepén égő szerelem emeli a fejet magasra, mellette jobbkezt-balkézt tulipántok vannak. Ezeknek a szomszédságban néhány bokor törökszegfü áll, azután váltakozva árvaszka, sárgaviola, meg fodormenta.

Falusi virágok egytől egyig. Egyszerűek s az egyszerűségükben hódítok.

Nem tudom annyira szetosztani a lelkeu, hogy minden egyes virág kelyhibe kerüljön belőle egy parány.

A szemem kifárad a gyönyörködésben s lassan lassan lecsukódik.

Leányokat, asszonyokat látok. Szépek, gyönyörűek mind. Arczuk tde, hamvas, a szemek ragyogók. Nedves, piros ajkuk vonaglik.

Kire szemük nevet, boldog az kik hófehér karjuk ölel, nedves piros ajkuk csókol, a hetedik menyben találja az magát.

Ezek az eleven virágok, kiket ha leszakítanak, szintugy hervadóra válnak, mint testvéreik, a kik csak illatnyelven szólhatnak hozzájuk.

Mi boldogság más a földön? Ez az élet, ez a menország!

Szelid nézésű asszonyok ölen álmodozni ellesve a sóhajtasukat, magukba sirva bolondító, édes lehetüket.

Minek ébresztik föl az embert az ilyen alomból? A sorvasztó láng, a tüzes csókok közepette minek csendül a fülebe a figyelmesztetés: lehul a virág, eliramlik az élet. Hogy nem tarthat örökké semmi, se ifjúság, se szeretem.

Az életvidor lányokon asszonyokon keresztül szánt az idők fürgetege.

Minden eltűnő nap rózsát szakaszt le az arczáról, egy szikrát esen el a szemek búvóló tekintetéből. Hova lesz a mosoly, a vigasztaló édes mosoly, mely gyógyírt ad a férfi szív sajtó sebére? Meddig bírják a hófehér karok az ölelést, melynél edesebb láncszorítás nincsen a világon? Miért felejt el a csókot a szerelmes suttogást az ajak?

Elhull a virág, eliramlik az élet . . .

A vége mindennek a négyszál deszka, mit összerő nyugalmas hajlék l a kihűlt testnek az asztalos.

Csók, szerelem, boldogság mind ide zárkózik be, lekerüljön hogy mélyen a föld alá,

elhatározással ráfogta a puskáját és ráfogta és ráduplázott, úgy, hogy az nyomban meghalt. A kaposvári törvényszék Babócsáyt ezért 10 évi fegyházra ítélte, melyet azonban a kir. tábla 13 évre emelt föl. Április 24-én referálta az ügyet a kurian Szekács Ferencz kuriai bíró s a tanács Androsovic Béla elnöklété alatt Babócsay büntetését 15 évre emelte föl, Padisáht a két alsófoku bírósággal egyetértőleg fölmentette.

Az aszfaltbetyár büntetése. Az Esti Ujság írja: A kererepesi-uti Orient-kávéház előtt csinos botrány történt apr. 27-én délután 2 órakor. Elegáns fiatal asszony jött arra egyedül, mikor egy czilinderes gavalier megszólította s tisztessegtelen ajánlattal ostromolta. — Nyomorult aszfaltbetyár! kiáltott rá a hősies asszony s hatalmasan arczul ütötte a hivatlan lovagot. E közben nagy publikum verődött közéjük s megjelenezte a bator amazont, a ki különben egy kaposvári mérnök felesége. — Rendört hozok s bekisértelem, szöjt a megfenyített fiatal ember s elrohant. Hiába várták vissza, nem jött. Az asszony pedig kocsiába ült s elhajtatott.

Menetrend az államvasutak B-pest Fiumei vonalán. Maj. 1-én új vonatrend lépett életbe, mely a teli félevtől semmitben sem ter el. Bennünket leginkább az a változás érdekel, hogy a nyári menetrend szerint a Gyékényes és Zákány közti személyvonatokat megszüntették, a mi reánk nevére elég kellemetlen. Az esti gyorsvonat 5 perccel előbb tehát 8 óra 9 perczkor érkezik. Az ugynevezett luxus vonat pedig most sem fog csurgón megállni.

Kitüntetett magkereskedő. Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: Mauthner Ödön magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szoliditásával világhírt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magasra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben fölül is mulja. Mauthner Ödönt az orosz czár kitüntette a Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, amaz érdemei megjutalmazásául, a melyeket Mauthner a petervári kertészeti kiállításon szerzett. A petervári kertészeti egyeletben, mely az orosz elokeio társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitünéseiket sorozza tagjai közé, Mauthnernek személyesen is nagy a népszerűsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az erdemes kereskedő most részesült.

Második magyar királyi osztály-sorsjáték. A előttünk fekvő sorsolási tervezet szerint a második osztály-sorsjáték

első osztályának húzása május 11 és 12-én lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Tsa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigorúan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy Fortuna különös kegyével árasztotta el e céget, mert jértesülésünk szerint az első sorsjáték alkalkalmával mintegy háromnegyed millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyereségek száma, valamint a sorsjegyek árai az I. osztályhoz és pedig egy egész 6 frt. egy fél 3 frt. egy negyed 1 frt. 50 kr., egy nyolczad 75 kr. ugyanazok maradtak a második sorsjátéknál is. A ki tehát a szerencsének kezét akar nyújtani forduljon bizalommal Török A. és Tsa foelárusitokhoz Budapestben.

Singer Sándor nagykanizsai fényképész meg csak május 6 és 7-én, az az mához egy hetig vesz fel fénykép felvételeket.

Csarnok.

A „Bugaczi Hiradó” keletkezése, virágzása és halála.

Írja Matter János.

És mikor még elmondjuk, hogy a népiskola igazgatója öt kiló kobászt, zsörtölődő felesége öt pakkli bajuszpedrot nyert; Dul fejedelem öt üveg paradi vizet s a bérlő urasági nevelő tiz üveg breskanyitogató, bugaczi rizlinget, nem hallgathatjuk el, hogy a nagyságos ornagy urnak idősb leánya a Malcsi, piroz-bársnyos „Poesie” feliratu emlékkönyvet quaternozott előre megirt szellemsorokkal, az ifjabb (csak 30 éves) Milcsike pedig „Musik” arannyomással, kemény-táblás kötetű, egyveleges énekholmit, mit a bigócz-bugaczi nép ajkaról összeszedett és kottára művésziessen átirt Libeghy Jenő ur, a már emített közreműködő.

De Hegyessy gyöngyös házisipkája sem csekélység és az ornagy ur himnusz pappuccsa sem utolsó dolog és nem megvetendő a tombola, azaz a fonyeremény.

Igen a fonyeremény, melyet szerencsés quaternóval a nagyságos ornagné nyert el. A holmi, hat személyre szóló theakészlet, hat ezüst kanállal, már volt ugyan egykor a nagysága birtokában, de pillanatnyi zavarok miatt a vendégios felügyelete alá került, a ki, mert biztositatott, hogy óriási jövedelemmel záródik majd a helyiségekben rendezett mulatság, nagyilekden odajándékozta a tombolásoknak az egész készletet, oda annál is inkább; mert hasznát venni különben sem tudta: a mennyiben a mióta a bugaczi kocsma csak áll, még nem akadt oly vendégje, ki theát ivott volna benne. A mai nap az első kivétel és biztató kezdet.

A tánc most jött oly szilaj kedvvel tánczolva, mintha a falaknak is tánczolniok kellene:

A búbos-kemence, mert rajta vagy tiz gyerek nyüzsgött, beszakadt. Melegítésnek kitett retesekre, turós és lekváros kalácsokra estek az apró lelkesedők s azért, úgy szólván, föl sem vettek a bajt; mert ki rétest, ki kalácsot markolt s vígan majszolni kezdte, sőt a tánczolókra is hajítottak egy-egy, nem épen megvetendő falatot.

Két függő lámpát a magosan hadonázó ökök szabadított meg függő helyzetéből, az asztalon állót egy felfordított asztal több üveg s még több pohár kíséretében temetett maga alá; kettő pedig megcsontított czilinderével a hamarosan elokerített fagygyertyákkal egyetemben szünte okáda a füstöt.

Amig lehet kimondani: a falak vagy pedig a tánczosok izzadtak-e jobban, vagy azok, kik a „Sógor, ugy-e jó bor” eneklése mellet virrasztottak?

De bizonyára Ráchelünk, azaz a muscái öz. Kuczorané és nővére a bugaczi özvegy papné, izzadtak legkülönb módon; mert amaz görögös istenasszonyos pánczéjával úgy odatapadt a lakkos támláju

divánhoz, hogy csak pánczéjja feláldozásával szabadulhatott meg kötött helyzetéből; emennek meg a mellesipkek alá tett selyembetét majdnem papirosként foszlott szét, és szende özvegyünk csak későn vette észre, hogy miért fordult feléje oly kíváncsian a publikum.

Végre is lezajlott a nagy mulatság.

Végző a nagyságát mutatták, az eddig mondottakon kívül, a sáron keresztül való kacskaringós utak; egyes helyeken a sárban mutatkozó hosszabb ülő és fekvő nyugvások; mutatták Kuczoranénknak sárban rekedt kalucsni és bájos öz. nővérenek elvesztett álhaja; kik csak úgy kerülhettek haza, hogy vallaira emelte őket a kíséző fiatalok s a még járni tudó két cigány Rákóczy-indulója mellett, utóbbinak bánatos özvegyi lakába vitte a kedves kettős terhet.

Természetes, hogy egész héten egyébről sem volt szó, mint a kiváló sikert mulatságról s ezzel kapcsolatosan a Bugaczi Hiradó nagy tehetségű szerkesztőjéről s alig várták a legközelebbi számot a bugaczi atyafiak, hogy olvassák dicsőségtét s hallják az új híreket, melyekről a szálló hír egyet-mást már előre sejtettek. —

III.

A megjelent szám. Karácsonyra és Szilveszterre vonatkozó indítványok

A megjelent szám nagyon dús volt az eszmékben.

Más városban évek vagy legalább hónapok kellettek volna, hogy az eszme testet öltön s lám Bugacson egy hét alatt tulesetek minden nehezségen.

A jótékony nőegyesület mindjárt vasárnap gyűlést tartott és kimondotta, hogy a népkönyhat a legközelebbi új év első napján megnyitja, a hol 10 krajczárért bőséges ellátásban részesül minden szegény halandó és karácsonyra karácsonfát állítanak s felruhazzák a szegény gyermekeket.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A burgonyát pusztító betegségek és állati ellenségek.

A mezőgazdasági statisztikának legújabb adatai igen szomorú képet tárják elénk a burgonya termelést illetőleg Sáros- Szepes-, Liptó-, Abauj-, Gömör és Arva megyében, melyek eddigelé a burgonyatermelésnek valódi fészkei voltak, ma már burgonyát alig termelnek. Megcsak néhány évvel ezelőtt is az inség kényszeríté a vármegyék földmiveléssel foglalkozó népét arra, hogy az emberi táplálékul oly kiválóan alkalmas burgonyának adják az első helyet a termelés keretében, ma pedig ott állnak e gazdák hogy az inségtől való menekvés céljából a burgonya termelést teljesen felhagyjanak. S miért? mert a burgonyának növényei betegséget s állati ellenségei oly nagymérvű pusztítást visznek végre az elültetett terményen, hogy a burgonya szüretéről ugyszólván szó sem lehet. Pedig e bajon könnyen lehetne segíteni. Nem kell egyebet tenni, mint felvilágosítani a népet ama védekezési módokról, melyek segítségével a betegséget csirájában elfojthatják.

Vegyünk pl. a burgonyavészt. A burgonya vész, vagy tudományos nyelven Pronospora infestans nem egyéb, mint egy penészgomba, mely a levél sejtjei között vékony fonalak alakjában nő és elvonván abból a tápanyagokat megfosztja ezáltal a gomókat a tápszerző szervektől s így a gomók elpusztulnak. Felismerjük a beteg növényt arról, hogy

mely fölött virágokat növeszt a május balzsamos fuvalma.

Mit beszélnek a temetői virágok

A szomorúság országában hova fűtyszóra még a madár se jókedvvel röppen, milyen lehet az életük?

Gyökereikkel megkapaszkodnak a sírdomb oldalán, fejükkel érintik a keresztet s kelyhük möhön szárcsöli a hulló harmatot.

Mirol beszélhetnek a sírkert e csöndes lakói? Mint gyászolhatják azt, kire arnyat borítanak? S visszagondolnak-e valjon testvéreikre, kik az elöket gyönyörködtetik.

Hajolj rám fűtös orgonavirág! Bársonyos czirógatásod érintse az arczom, illatos lehelleted ejtse mámorba a szívem, hogy ne tudjak gyászról, elmulasról, csak pezsgó eletről, edes szerelemről.

Hajolj rám fűtös orgona virág...!

julius augusztus hónapokban a levelek szélein barnás majs fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas-szürke anyaggal vannak bevonva.

Ha megakarjuk előzni e foltok fellépését, illetve a gomba sporák elterjedését, már május hó végén hozzá kell látnunk a védekezéshez, mely abban áll hogy egy — 1 1/2 0/0 -os rézgálicz oldatot készítve, ahhoz 1—2 kg. meszet keverünk s e folyadékkal a burgonya lombzatát megfecsken-dezzük kat. holdanként körülbelől 160 180 litert számítva. Egy hó mulva adjuk a második fecskendezést s ha az időjárás nedves, ugy két-három hét mulva adjuk a harmadik fecskendezést. E három-zori permetezés alig tesz ki többet 5—6 frt. költségnél, különösen most, hogy a kékgálicz előállításával a budapesti „Hungária“ műtrágya kén-sav és vegyi ipari termékek gyára is foglalkozik, forgalomba boesájtván a legjobb minőségű gáliczot.

Egy másik betegség ugynevezett fonálbetegség, melynél az elvetet gomóból vékony fonál-zerű hajtások keletkeznek s ezek igen apró gomót nevelnek. Fajtavátoztatás e betegség el-harapózásának gátot vet.

Az állati ellenségek közül a cse-rebogár pajorja tesz nagy károkat. Ez ellen védekezési módul egyedül az szol-gálhat, ha a bogarakat össze-zedik, a fák-ról kora reggel lerázzák s megsemmisítik. Igen természete, hogy sikeres eredmén-y ez eljárástól csak akkor várható, ha a szedést álta ánosan alkalmazzák.

A coloradó bogár, ez apró kis ál-latka szintén nagy pusztítást visz vég-be burgonya ültetvényeinken s védekez-ni ellene szintén permezéssel lehet és pedig leghelyesebben arzéneczet-savas rézéleg és víz keverékével. 100 liter vízre egy kanálnyi teljes n elegendő.

Végül a drótféreg álczája is rágja a burgonya gumóját. A védekezés jó eredményre csakis összeszedés által vezethet.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
3	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

n e nyék hat húzásban sorsoltnak ki

A második nagy magy. kir. osztálysorsorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

50,000 jut 100,000

pénznyeremény eredeti sorsjegyre

tehát az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereménnyel húzzák és a nyerési esély igen nagy. Összen tizenhárom millió 160.000 korona kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt
" fel " " " " 3.— " " " negyed " " " " 1.50 " " nyolczad " " " " .75 "

utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében küldünk szet. Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük, hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereményhúzása május hó 11. és 12-én lesz és kerjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-éig (húzás napja)

közvetlen hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték fő-elárusítói

Budapest, V., Vaczi-körut 4/A.

Rendelőivel kivágandó.

Török A. és Tarsa uraknak

Budapest, Vaczi-körut 4. A

Kérem nekem eredeti I. osztály sors-játéksorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeg) utánvéendő) mellékelve) postautalvánnyal) küldeték.) frt)

(A mely rovat szükségtelen. törleendő.)

Pontos cím

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy f. é. ápril hó 24-én Csurgón a vasuti vendéglőt átveszem, ezt a mai modern igényeknek egész ujjonnan berendezem.

Valódi italokat és jó magyar konyhát fogok tartani, mert a közönség bizalmát megszerezni főtörekvesem.

Hosszu éveken át ezen üzlettéren szerzett bő tapasztalatom elég biztosíték arra, hogy a n. é. közönség minden igényeinek megfeleljek.

Szálló szobáim jutányos áron állanak a t. közönség rendelkezésére.

Végül értesitem, a n. é. közönséget, hogy hentes üzletet is tartok s ezen üzletemben mindig a legsolidabban lesz a n. é. közönség kiszolgálva. Becses pártfogást kér

kiváló tisztelettel Simonka János vasuti vendéglős.